

MEMO

Aan : Raadspresidium
Van : Jan Veenstra (raadsgriffier)
Datum : 12 februari 2020
Betreft : **Presentaties in
commissievergaderingen**

Inleiding

In de vergadering van de agendacommissie van 11-2 jl. is de bijgevoegde notitie over "Presentaties in de commissies" besproken. Uitkomst van de bespreking in de agendacommissie is de volgende.

- *Voor de agendacommissie is uitgangspunt, dat raadsvoorstellen inhoudelijk alle informatie bevatten die voor de beoordeling van het te nemen besluit nodig is.*
- *De agendacommissie spreekt uit er de voorkeur aan te geven dat presentaties niet meer in de vergadering van de commissie plaatsvinden, maar voorafgaand aan de vergadering van de commissie die het aangaat tussen 19.00 en 20.00 uur. Die presentaties kunnen dan door iedereen, dus alle raadsleden en alle lijstvolgers, worden bezocht ongeacht of ze lid zijn van de commissie die aansluitend vergadert.*
- *De agendacommissie maakt onderscheid tussen presentaties die:*
 - *door het college worden verzorgd, al dan niet op verzoek van de commissie; de verantwoordelijkheid voor inhoud, vorm en leiding daarvan ligt dan bij het college (dus bijvoorbeeld portefeuillehouder of ambtenaar opent en sluit, geeft mensen het woord, bewaakt tijdsverloop e.d.);*
 - *door derden wordt verzorgd die aan de commissie hebben gevraagd of zij een presentatie mogen geven; de verantwoordelijkheid voor de leiding van die presentaties ligt dan bij de commissievoorzitter (die opent en sluit, geeft mensen het woord, bewaakt tijdsverloop e.d.).*
- *De agendacommissie haar standpunt over presentaties buiten de commissievergaderingen eerst voor bespreking voor te leggen aan de fractievoorzitters in de presidiumvergadering van 24-2 a.s..*
- *Als ook zij zich in het standpunt kunnen vinden dan zal het vervolgens ook aan het college voor een zienswijze worden voorgelegd.*

Voorstel

Instemmen met de hiervoor vermelde zienswijze van de agendacommissie over de presentaties in de commissies, en de keuze om daarvoor het college ruimte te geven een uur voorafgaand aan de commissievergadering van de commissie die het aangaat.

MEMO

BIJLAGE 1

Aan : Agendacommissie
Van : Jan Veenstra (raadsgriffier)
Datum : 4 februari 2020
Betreft : **Presentaties**

Aanleiding

Van tijd tot tijd komen er verzoeken vanuit het college om presentaties in de commissies te mogen geven. Aanvankelijk was de insteek dat ingestemd werd met presentaties:

- als ze ongeveer 20 minuten duren;
- de eventuele sheets van de presentatie zo mogelijk vooraf ter beschikking van de commissie kunnen worden gesteld zodat de commissie zich inhoudelijk kan voorbereiden, en anders de sheets in ieder geval achteraf ter beschikking worden gesteld;
- er naar verwachting voldoende ruimte op de agenda is.

Daaraan is later toegevoegd, dat:

- technische presentaties niet in de commissie plaatsvinden.

Twee soorten presentaties:

De presentaties in de commissies zijn te onderscheiden in:

1. presentaties die betrekking hebben op een voorstel dat ter behandeling in de commissie en eventueel raad voorligt;
2. presentaties die, als het gaat om het onderwerp, vreemd aan de orde van de dag zijn, d.w.z. het heeft niet betrekking op een voorstel dat in de commissie/raad behandeld moet worden.

Doel van de presentaties

De behoefte van het college om een presentatie in de commissie te laten verzorgen wordt ingegeven door de behoefte om de commissie/raad zo goed mogelijk te informeren over een onderwerp. Het is dus een actieve houding van het college om de commissie/raad te informeren. Dat is als positief aan te merken. Voldoende informatie draagt alleen maar bij aan een goede oordeelsvorming bij commissie- en raadsleden.

Het informeren van commissie- en raadsleden via een presentatie, anders dan via de commissie, is er eigenlijk al. Van tijd tot tijd organiseert het college of een portefeuillehouder wel eens een aparte informatiebijeenkomst over een bepaald onderwerp. Recentelijk zijn dat bijvoorbeeld avonden geweest over ondermijning en Omgevingswet. Soms zijn die informatiebijeenkomsten op een aparte avond en soms voorafgaand aan een commissievergadering.

Ervaringen met presentaties

Ervaringen met presentaties zijn de volgende (dit is geen uitputtende opsomming).

- De meeste presentaties lopen in tijd uit, mede ook omdat de commissieleden n.a.v. de presentaties veelal vragen hebben.
- Niet alle personen die een presentatie verzorgen kunnen dat even goed. Niet iedereen kan:
 - goed omgaan met de beschikbaar gestelde tijd en/of
 - inhoudelijk boeien (snel praten, veel informatie geven, niet boeiend spreken e.d.) waardoor commissieleden zichtbaar interesse verliezen (men is bezig met andere zaken dan geboeid luisteren).
- Zeker bij presentaties die betrekking hebben op een raadsvoorstel kan snel dubbeling ontstaan met wat al vermeld staat in het raadsvoorstel. De presentatie voegt dan weinig of niets toe, waardoor het vorige punt weer in beeld komt.
- Mede door een presentatie, of zeker als er twee presentaties in één vergadering zijn, kan de behandeling van de resterende agenda onder druk komen te staan. Dat leidt er toe, na afstemming met de commissie, dat:
 - de reguliere eindtijd (23.00 uur) wordt overschreden, om nog de zelfde avond de gehele agenda af te werken, of
 - uitgeweken wordt naar de uitloopavond voor de afhandeling van de resterende agenda.

De ervaring leert dat de commissieleden langer vergaderen dan 23.00 uur en/of gebruik maken van de uitloopavond niet als prettig ervaren (buiten beschouwing latend dat ze daar zelf mede debet aan kunnen zijn).

- Commissieleden die geen behoefte hebben aan of interesse hebben in de presentatie(s) kunnen er niet onderuit nu die deel uitmaakt van de commissievergadering.

Voorstel: presentaties niet meer in de commissievergadering maar op een ander moment

Kijkend naar de ervaringen met presentaties in de commissies kan gesteld worden dat ze een belasting vormen voor de agenda. Het verdient daarom de voorkeur om presentaties geen deel meer uit te laten maken van de commissievergaderingen zelf. Voordeel daarvan is, dat in de commissievergadering alleen gesproken wordt over de voorstellen die ter behandeling voorliggen. Als extra vergadertijd nodig is dan ligt de oorzaak daarvan niet meer bij een tijd vragend informerend deel van de vergadering.

Andere mogelijke momenten voor de presentaties

Enkele mogelijkheden voor andere momenten waarop de presentaties gehouden kunnen worden zijn de volgende.

1. Op de avond van de commissie die het aangaat van 19.00 uur tot 20.00 uur. Dat is dan dus de maximaal beschikbare tijd voor één of meerdere presentaties op die avond. In deze opzet kunnen dus presentaties worden gehouden op drie opeenvolgende avonden, als er voor alle drie commissies presentaties zijn. Het is aan het college om te bepalen hoeveel presentaties men in dat uur wilt doen.
1. De presentaties worden gehouden op de maandagavond in de commissieweek van 19.00 uur tot 20.00 uur, dus voorafgaand aan de fractie-overleggen die om 20.00 uur beginnen. In deze opzet is er dus maar één avond en maar één uur beschikbaar voor presentaties, ongeacht welke commissie(s) de presentaties aangaan. Het is aan het college om te bepalen hoeveel presentaties men in dat uur wilt doen.
2. De presentaties worden gehouden op de donderdagavond vanaf 20.00 uur in de week voorafgaand aan de commissieweek. In principe hoeft er dan geen beperking te worden gesteld in tijd (dus geen reden om het te beperken tot een uur).

Het kiezen van een vast moment waarop een informatiebijeenkomst kan worden belegd lijkt gewenst, zodat alle commissie- en raadsleden dat moment in ieder geval voor het hele jaar in de agenda kunnen reserveren, ongeacht of er ook een informatiebijeenkomst op dat moment belegd zal gaan worden.

De leiding van een informatiebijeenkomst

Bij de huidige gang van zaken, wanneer dus een presentatie in de commissie wordt gehouden, is de commissievoorzitter feitelijk degene die de presentatie leidt. Hij introduceert dus de sprekers, geeft aan of de presentatie moet worden afgerond, geeft vragenstellers en/of college het woord, enz.. In de huidige opzet is het dus eigenlijk zo dat de commissie het college faciliteert door in de vergadering de gelegenheid te bieden een presentatie te verzorgen. Het college (lees: degene die de presentatie verzorgt) is dan dus gast van de commissie. Daarin zit dus ook de beperking voor het college. Het moet zich schikken naar het moment waarop de commissie(voorzitter) de gelegenheid wilt bieden voor een presentatie. Het college moet dus soms genoeg nemen met het feit dat geen ruimte wordt geboden om een presentatie te verzorgen in een commissie.

Wanneer er voor gekozen wordt om presentaties voortaan niet meer in een commissievergadering te laten plaatsvinden maar op een ander moment, zie de hiervoor genoemde drie mogelijkheden, dan kan in alle drie de gevallen de informatiebijeenkomst als een verantwoordelijkheid van het college worden beschouwd. Het college/portefeuillehouder:

- belegd dan een informatiebijeenkomst op het daarvoor aangewezen moment (zie de hiervoor genoemde drie mogelijkheden);
- kan zelf bepalen of het één of meerdere presentaties wil houden binnen de gegeven tijd (alleen bij mogelijkheid 3 geldt geen tijdsbeperking) en kan daaraan dus ook zelf vorm en inhoud geven;
- leidt dan zelf de bijeenkomst, en kan dus zelf de indeling bepalen; commissie- en raadsleden zijn dan op die avond gast van het college/de portefeuillehouder.

Voorstel:

- Een keuze bepalen uit de drie mogelijkheden voor een moment waarop informatiebijeenkomsten kunnen worden belegd.
- Bij het college en de fracties peilen hoe tegen deze opzet wordt aangekeken, alvorens het te gaan invoeren. Dat betekent dus, dat we de komende commissieronde nog doorgaan op de oude voet.